Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem. Cena 25 groszy

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok IX — Tarnów, piątek 18 września 1936 r. — Nr. 36

„Naród może tylko sam sobie pomóc. Jeśli nie potrafi tego uczynić — to niema dlań ratunku".

(Herzl)

Nr. tel. 45 Konto P. K. O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

TREŚĆ:

ABRAHAM KOHANE (Tel-Awiw)

Nowy Rok 5697

(Garść refleksyj z okazji Nowego Roku)

Ciężki mamy za sobą rok. Na całym świecie. We wszystkich krajach rozprószenia. Nawet w kraju naszej jedynej nadzieii, w Erec Izrael. Wszystkie szatańskie siły sprzysięgły się, by naród żydowski gnębić i maltretować. Dlaczego? Czem naród żydowski zawinił, że karze się go tak srogo? Naród żydowski stworzył wielkie wartości dla innych narodów, zaprzedał im swoją duszę za misę soczewicy. Zaniedbywał własną kulturę, szukając pereł w obcym morzu w nadzieii, że w ten sposób zadowolni swojego wroga.

Ale wszędzie i zawsze naród żydowski gorzko się rozczarował. Aryjczycy nie są zadowoleni, jeżeli Żydzi są „aryjczykami". Niezadowoleni są też, jeżeli jesteśmy Żydami i wracamy do własnego domu. Zawsze wznoszono pod naszym adresem okrzyk: „Żydzi do Palestyny", a my udawaliśmy, że tego nie słyszymy. Ale gdy atmosfera napełniła się materjałem wybuchowym, gdy rozpoczęła się serja ekscesów i pogromów na uniwersytetach i poza nimi, po wsiach i miastach — wówczas dostrzegliśmy, że to nie żarty. Na każdym prawie kroku napotykamy na ogromne trudności, których czasami nie można wogóle usunąć. Dusimy się wszędzie. Pętla koło szyji zaciska się coraz bardziej, a uciekać też nie zawsze możemy.

Oto jedna strona naszej sytuacji — w golusie. A w Palestynie?

Piaski i bagna zamieniliśmy w kwitnące ogrody, w piękne osiedla, które wywołują zachwyt u każdego człowieka kulturalnego. Podnieśliśmy bardzo wysoko stan zdrowotny tubylczej ludności i stworzyliśmy dla niej możliwości zarobkowania. Przez 1200 lat Palestyna była zaniedbywana, a obecnie, gdy wprowadzamy do kraju kulturę, cywilizację, światło — to organizuje się bandy terorystów, mordujących naszych najlepszych synów, podpala się pardesy i pola — żąda się wstrzymania imigracji — mimo, że spełnienie tego żądania naraziłoby również i Arabów na wielkie szkody. Sami o tem doskonale wiedzą, ale usiłują zakrzyczeć własne sumienie głoszeniem taniego patrjotyzmu... i bandytyzmu, który pożera ich samych.

A tymczasem naród żydowski znajduje się na wulkanie. Gdzie cały świat? Gdzie są ludzie kultury? Sprawa Sacco i Vanzetti poruszyła cały świat, a tu maltretuje i gnębi się cały naród w Europie i Palestynie i nikt słowa protestu nie wypowiada. Jehuda Halevi wypowiedział zdanie, że naród żydowski jest barometrem świata kulturalnego. Jeżeli zatem świat zachowuje się zupełnie biernie wobec naszych cierpień — jest to dowód, że dalecy jeszcze jesteśmy od Królestwa Bożego na ziemi. Niestety fetyszyzm i bałwochwalstwo święcą orgje, a na świecie rządzi wszechwładnie zło i barbarzyństwo.

Mimo wielkich cierpień nie popadamy jednak w rozpacz. Nie jesteśmy bowiem już owymi bezbronnymi owieczkami z dawnych czasów, lecz silni, pełni jesteśmy wiary w naszą szczęśliwą przyszłość i w zwycięstwo sprawiedliwości. Ta nasza wiara silna i niezłomna krzyżuje wszystkie plany naszych wrogów. Stoimy mocno na naszym posterunku w obronie naszych pozycyj tak w golusie, jak i w Palestynie. Żydzi nadal pukają do bram Palestyny, gdyż wiedzą i wierzą, że ostateczne zwycięstwo będzie po naszej stronie. Ta wiara dodaje nam sił i otuchy do wytrwania i do dalszej walki i pracy. Wierzymy, że

תכלה שנה וקללותיה ותחל שנה וברכותיה.

EFROIM STEINBOCK

Rozważania noworoczne

Przyjął się w prasie zwyczaj, retrospektywnego ujmowania — z nadejściem nowego roku — całokształtu zagadnień przemijającego roku, a częstokroć stawiania horoskopów na rok nadchodzący. Jest to zresztą zupełnie zrozumiałe wobec faktu, że zachodzi już pewna — wprawdzie nieduża perspektywa czasu, z odległości której można całoroczne przejawy życia, w każdej dziedzinie dotąd stale na gorącym uczynku chwytane — spokojnie, rzeczowo, bodajże z punktu widzenia historyka, omówić.

Rok mijający nie poskąpił materjału. Nie zabraknie go politykom, ekonomistom, literatom, a przedewszystkiem tym, którzy teraz ten Nowy Rok święcą — Żydom.

Politycy stwierdzą pragmatycznie, że w ciągu roku jeczcze jeden kraj dostał się w sferę wpływów wspaniałej kultury europejskiej, a dzika, barbarzyńska, tolerująca jeszcze niewolnictwo Etjopja zamieni się w krainę, dzięki nowym protektorom, mlekiem i miodem opływającą; a ekonomiści wykażą cyframi, że nastąpił spontaniczny akt sprawiedliwości dziejowej i Włochy, cierpiące z nadmiaru obywateli i z braku surowców, wzięły sobie same, co im się faktycznie należało. Rewoltę hiszpańską będą politycy traktowali jeszcze „na gorąco" i zależnie od dozy „subjektywnego objektywizmu" będą głosić zwycięstwo demokracji a upadek faszyzmu, lub odwrotnie; a ekonomiści sucho stwierdzą, że kraj naogół biedny, został już zupełnie wyniszczony, opróżniony ze złota (a cynicy będą wyliczać, które „neutralne" państwa i którzy fabrykanci broni wyposażają walczące armje).

Politycy rozważą i zanalizują znaczenie dojścia do władzy rządu Bluma, a ekonomiści zmianę statutu Banku Francuskiego itd. itd.

Sprawę „zamachu" Trockiego et consortes poruszą psycholodzy. A literaci? Oni na kanwie toczących się wypadków wysnują wspaniałą trylogję pod tytułem „Szczyty" (tom I. „Faszyzm", tom. II. „Hitleryzm", tom III. „Dom Warjatów"). Trylogję tę z głębokim realizmem psychologicznym i niezwykłym zrozumieniem toczących się wypadków napisaną, radzimy każdemu przeczytać.

Jeden rozdział trzeciego tomu, jako interesujący nas specjalnie, pozwalamy sobie in extenso przytoczyć:

„Żydzi w owym czasie ogarnięci byli również tym swądem i zarażeni tą straszną chorobą. Wprawdzie swastykowi i bogoojczyźniani lekarze starali się ulżyć im w ciężkiej doli zastrzykami surowicy norymberskiej, przytyckiej itp., ale bez skutku. Choroba okazuje się — jak dotąd — nieuleczalna i objawia się głównie nadal we wspaniałym rozbiciu — którego blasku, nie mógł przyćmić żaden Kongres światowy, jaki reprezentuje ogół żydostwa.

Znalazła się znaczna część Żydów jednakowoż, która zdołała się wyrwać z tego swądu, by pracować na niwie odrodzenia narodowego, w kraju ich ojców — Palestynie. Ale i ci, pod wpływem tajemniczego fluidu zaraźliwej choroby, szybko przeszczepili tam, tę golusową chorobę. W Palestynie próbowali ich leczyć lekarze arabscy metodą wchodnią w roku 1921, 1929 i 1936 stale ulepszaną, ale i to mało pomaga".

Inny rozdział z tego tomu:

„Rok 1936 stanowi próbę sił całego żydowskie-

go ruchu odrodzeniowego. Pod opieką możnych rodów arabskich w Palestynie, dążących do wywindowania znaczenia Palestyny w ruchu panarabskim, zbrodnicza akcja terorystyczna toczy się ciągle bez przerwy, a raczej dzięki obłudnej taktyce władz angielskich przybiera na sile. Dziesiątki ofiar żydowskich pionierów skrytobójczo zamordowanych, wołające o pomstę do nieba, rzucanie bomb do szkółek dziecięcych, zamordowanie sióstr miłosierdzia — niosących właśnie tym mordercom pierwszą pomoc i uczonego profesora uniwersytetu w jego mieszkaniu nad otwartą księgą Koranu, omal, że nie zostało nagrodzone pogwałceniem mandatu i przyjęciem warunków arabskich“.

W chwili, kiedy piszemy te słowa, niebezpieczeństwo wstrzymania aliji zostało chwilowo zażegnane, ale ciężkie chmury wiszą jeszcze na nieboskłonie. Jakiekolwiek kto przypisze Komisji Królewskiej sympatje, to jednak niewiadome pozostaje orzeczenie, które wyda, a które zadecyduje o dalszej polityce palestyńskiej rządu mandatowego.

Cóż mogą w obliczu tej tragicznej sytuacji, uczynić Żydzi? Muszą wykazać Komisji Królewskiej, że 1) Palestyna jest jedynym krajem azylu dla miljonowych rzesz spauperyzowanego i maltretowanego żydostwa, 2) z pracy żydowskiej — pośrednio i bezpośrednio — korzysta w kolosalnej mierze ludność arabska, 3) Anglja jest zobowiązana mandatem do pomożenia w utworzeniu Żydowskiej Siedziby Narodowej — a przedewszystkiem 4) siłę zorganizowaną i zdolną do ofiar.

Wykazaniem trzech pierwszych punktów zajmą się naczelne instacje organizacji syjonistycznej, udowodnienie punktu czwartego należy do całego żydostwa, do a) jiszuwu, b) golusu.

Jiszuw i golus winny wykazać zdolność do ofiar materjalnych, by nie dopuścić do osłabienia bodaj tempa odbudowy.

Przeprowadzono niedawno w Palestynie miesiąc propagandy „Toceret haarec“. Akcja ta ma kolosalne znaczenie, o ile oczywiście przyniesie pożądany skutek.

Dotychczas w bilansie handlowym Palestyny figurują miljony funtów za towary, sprowadzone z zagranicy, a które są, względnie mogłyby być w kraju produkowane. Otóż kilka ilustrujących cyfr: w marcu 1936 importowano do Palestyny za ogólną sumę 1.273.000 dol., w tem artykułów spożywczych za 281.000 dol, fabrykatów za 754.000 dol, surowców i półfabrykatów natomiast za zaledwie 84.000 dol. Wprawdzie w porównaniu z tym samym okresem 1935 r. import spadł o 29%, ale jest to li tylko wynikiem osłabienia ruchu inwestycyjnego, a przedewszystkiem budowlanego, a więc objawem niezdrowym. Sam fakt, że spadek importu surowców wyniósł 44% świadczy za siebie.

Praca całej armji robotników jest uwarunkowana od siły konsumcyjnej na artykuły krajowe. Jest rzeczą oczywistą, że bez pomocy konsumenta, przemysł palestyński, nie chroniony polityką celną, nie potrafi się ostać dumpingowi zagranicy.

Z drugiej strony golus winien wykazać wielką ofiarność. Nowoutworzony Keren habicaron oraz stare fundusze palestyńskie, winny mieć na tyle środków finansowych, by uruchomić szereg prac, któreby zastąpiły zmniejszoną, skutkiem zaszłych ostatnio wypadków, kapitalizację wewnętrzną.

Inwestycje funduszów narodowych mają pchnąć koło działań gospodarczych w pożądanym kierunku i wzmocnić osłabione tętno życia gospodarczego.

Jeśli rząd mandatowy w dodatku przyczyni się do uspokojenia kraju i odpadnie obawa prywatnego inwestującego o całość zbudowanego zakładu, odpadnie z czasem uzasadnione żądanie premji za ryzyko, natenczas i kapitał prywatny nadal będzie płynął szeroką strugą do Palestyny, węsząc popłatne, a co główne, bezpieczne inwestycje“.

Cytowane za autorem trylogji słowa są dość znamienne. Winny one i naszem zdaniem, znaleźć oddźwięk w szeregach żydostwa.

M. SMILAŃSKI

Hawlaga

Pod naporem tragicznych wypadków, rozszalałych w Erec i pod naciskiem strumieni słów, spływających ze szpalt pism i ustnie podawanych w różnych kołach poza granicami Erec — zaczęło wielu powątpiewać w słuszność stanowiska, zajętego przez jiszuw na początku rozruchòw.

Jeśli można wogóle „rozumieć“ te wątpliwości, to chyba tylko u obserwatorów z zagranicy, którzy „znali“ kraj z chwil spokojnych tak, jak teraz go „znają“ w chwili zaburzeń; i jeśli można zrozumieć jeszcze tę małą grupę frazeologów tutaj w Erec, którzy również nie daleko odeszli od granic Tel Awiwu i jego pojęć — to trudno już jednak zrozumieć ludzi z jiszuwu, wśród których również padła iskra zwątpienia... Łatwo odczuć ich ból, lecz trudno zrozumieć ich myśl.

O czem myślą wątpiący?

„Nastawiliście mi butnie karku, a więc i ja kark mój nastawię...“—zupełnie w zgòdzie ze stylem Tnachu. Ale tamte słowa powiedziane zostały w swoim czasie przez Boga, a my — czy Boga zastąpić mamy? Jeśli istnieje zemsta w niebiosach, sama się zjawi... lecz jak my możemy się mścić?

Oni podpalają nasze pola, burzą nasze domy, szczepionki wyrywają...

Czy i my tak postąpić mamy, w myśl tych zbrodniczych wystąpień? Czyż im odpłacimy się równą miarą i zrujnujemy do ostateczności tę znękaną ziemię? Czy rzeczywiście znajdzie się wśród nas ktoś, kto poda rękę do takiego czynu? — Nie wierzę.

Oni z zasadzki ślą kule ze swych karabinów komu się da. Ludziom, którzy z nimi nie walczą, starcom, kobietom i dzieciom...

Czy naprawdę może taka piekielna myśl powstać w umyśle czyimś, nawet najbardziej zapalonego, strzelać do kobiety lub dzieci tylko po to, by pomścić przelaną krew? Czy rzeczywiście ktokolwiek z nas chce zetrzeć z twarzy naszych boskie znamię, z jakim się urodziliśmy? Nie — nie do wiary!

Oni pomagają sobie nawzajem, łączą się w bandy, wędrują w góry, obozują w jaskiniach, wypatrują przechodnia, by go zabić i obrabować, byle tylko stłumić resztki życia w kraju..

Czy i my postąpimy w myśl zasady oko za oko, zorganizujemy bandy, by strzegły kroków przechodniów, mordowały i dokończymy dzieła zniszczenia?

Gdyby rząd nam zezwolił na zorganizowanie zbrojnej gromady i pójście w góry, by wyniszczyć uzbrojone bandy morderców, byłby przynajmniej jakiś cel w tej akcji i możnaby było myśleć o niej; lecz na coś takiego zezwolenia nie mamy; jeżeli zaś na własną rękę przedsięwziemy taki krok, najpierw napotkamy na sprzeciw ze strony wojska, które nas przyszło bronić...

W czem więc naśladować możemy burzycielskie czyny naszych wrogów i odpłacić im się równą miarą? Logika jest wprawdzie „zakazana“ w naszych czasach i uważana jest za „grzech“, ale — mimo wszystko?...

Powie ktoś może: „Konieczność nie hańbi; kula, która roztrzaska jedną ich głowę, przerwie deszcz ich kul“ — w twierdzeniu tem niema ani cienia prawdy. Nowe czasy i nowe zwyczaje nastały. Również u naszych sąsiadów nastali „nowi“ ludzie, którzy wąchali cośniecoś z nauki, przyszłej z Moskwy, w imię której wiele narodów dziś kroczy, od Berlina po Madryt... Człowiek staje się niczem. I w swoich oczach. Wartość jego jest mniejszą od wartości komara.

Niegdyś w tym kraju kula, która strzaskała jedną głowę, kończyła zaburzenia; dzisiaj po dolinach i wzgórzach tarzają się setki strzaskanych mózgów, a zaburzenia się nie uspokoiły... Teraz może je przerwać jedynie w o j s k o, któremu się da w o l n ą r ę k ę.

Przekonajcie się, jak się zmieniły zwyczaje i w tym kraju! Czyż mógłby sobie ktoś przed paru laty wyobrazić, że śmierć kogoś z jednej rodziny, zadana ręką innej nie zostanie pomszczona? A teraz zabici zostali nietylko jacyś przeciętni śmiertelnicy z ulicy, ale n a j l e p s i z pośród rodzin — i brak mściciela...

Nie. Gdyby nawet przypuścić na chwilę, że moglibyśmy się zamienić w dzikie zwierzęta, by wreszcie zakończyć zwierzęce poczynania wokół nas— „uzyskalibyśby“ jedynie jedno: próżną jedną ofiarę, ofiarę drogą nam i świętą, ofiarę z znamienia boskiego, którym obdarzeni zostaliśmy.

Jeszcze jeden „argument“ posiadają ci, którzy „zwątpili“. Dotychczasowe stanowisko jiszuwu osłabiało naszą pozycję wśród naszych sąsiadów, stajemy się spowrotem „wlad mut“ i tchórzami w ich oczach.

To są chorobliwe fantazje ludzi wątpiących.

Czy przerwano ruch handlowy na drogach, mimo dziesiątek ofiar, które padły i wbrew tysiącom kul pękających nad naszemi głowami, gdy przechodzimy drogą? Czy ktokolwiek mógł uważać tych pasażerów lub szoferów za „tchórzów“? Czy znalazł się w jiszuwie kąt, gdzieby rabusie nie natrafili na s i ł ę, broniącą im dostępu? A kto zliczył ofiary padłe po i c h stronie? Oni umieją grzebać swe trupy pocichu, lub pozostawiać je na żer zwierzętom pustyni...

Czy znalazł się jeden bodajże pardejs, który napadnięty nocą, nie odpowiedział żydowskimi strzałami pojedynczych niekiedy szomrim, oddalonych o kilka kilometrów od środowisk ludzkich? Czy zdarzyło się raz chociażby, żeby, gdy pardejs taki prosił o pomoc, — jeśli tylko d o ś ć czasu starczyło — nie przybyli w parę minut mieszkańcy pobliskiego osiedla z pomocą, nie licząc się z jakiemikolwiek niebezpieczeństwami? Czy nie chodzili pojedyńczo młodzieńcy o północy w drogę pomiędzy zasadzkami — gdy dostali odpowiedni rozkaz?

Nie. Nie może nas posądzić ani wojsko, ani nasi sąsiedzi o tchórzostwo — i nie posądzają. Mówię, zrozumiałe, o elemencie poważnym w jiszuwie, a nie o hołocie, której nam nie brak, jak zresztą każdemu...

Stanowisko jiszuwu było stanowiskiem g o d n e m, stanowiskiem b o h a t e r s k i m, o poczuciu odpowiedzialności h i s t o r y c z n e j, ś w i a t o w e j. Jiszuw strzegł swych zdobyczy materjalnych i duchowych, bronił ich i kontynuował swą działalność. Czy to nie jest wspaniałe i godne? I czy dlatego właśnie nie zapiszą się te k r w a w e m i e s i ą c e złotymi głoskami w historji jiszuwu? Posiada bowiem jiszuw przeszłość, teraźniejszość i przyszłość swoją. A synowie czytać będą o czynach swych ojców i uczyć się od nich, by dalej przekazać potomstwu swe czyny.

A zemsta?

Podwójnie się zemścimy: W dwójnasób nas chcieli nasi wrogowie i prześladowcy skrzywdzić, zburzyć nasze dzieło — i zetrzeć z twarzy naszej znamię boskości, by zamienić go w pierwiastek szatański. Strzeżmy więc budowy i strzeżmy naszego ducha bożego! To nasza zemsta. Nie powiedzie się wrogowi zmóc nas i zło uczynić.

Przemogliśmy w sobie wszystkie nasze złe instynkty, budzące się w duszy człowieka, gdy mu źle i dumni jesteśmy z naszego przezwyciężenia. Nie poddamy się wybuchowi instynktów. Jeżeli się zaś znajdą jednostki, których cierpliwość już się skończyła i w sercu których zamilkł na chwilę głos boży — to pozostaną samotni i jedyni. Jiszuwu za sobą nie porwą.

Jeśli istnieje gdziekolwiek pole do wybuchu, do wyjścia poza granice spokojnego życia i rozszerzenia granic, jeśli rzeczywiście tkwi wiele energji w sercach narodu poza granicami kraju i w kraju samym i szuka ona ujścia — sposobności jest wiele. Wzmocnijcie zwątlałe szeregi! Wzmóżcie siły jiszuwu!

Nie można zaprzeczyć, że osłabiły się nasze siły. Zmęczyliśmy się. Alija osłabła — szczególnie posiadaczy kapitałów, zanim jeszcze osądzi się jej los z zewnątrz. Budowę prawie przerwano w zupełności. Przemysł kuleje. Zmęczenie tkwi w całej reszcie nowych gałęzi ekonomicznych. I nie ma potrzeby dodawać, że nie zdobyliśmy ani jednej nowej pozycji w rolnictwie, jeśli tylko starych nie straciliśmy. A przecież gdybyśmy chcieli, gdybyśmy mieli dość mocy i gdybyśmy mieli środki po temu — moglibyśmy nawet i w te miesiące grozy i krwi nie tylko ustrzec nowe pozycje, ale nawet nowe zdobyć i rozszerzyć. I w gałęziach miejskich — naprzykład port tel-awiwski — i w rolnictwie dałoby się wiele zrobić. Gdyż ziemię gotową pod nowe osadnictwa mamy i wodę znaleźliśmy na tej ziemi, a i zbyt na produkcję rolną jest duży dzisiaj.

Jeśli istnieje potrzeba wybuchu — niech energja znajdzie ujście na terenach budowy, a nie będzie siły, któraby nas mogła powstrzymać. I dlaczego prawie w tem brak echa w golusie, mimo, iż żąda on „wybuchu“? Dlaczego energja jego nie znajduje ujścia w Erec i w budowie kraju? I dlaczego nie dodaje nam ze swych sił, byśmy mogli wybuchnąć?

Panowie słowa i bohaterskiego doppingu — pokażcie waszą moc i wykażcie słuszność waszych słów, na czynach.

I dzisiaj jeszcze jest miejsce do wzmożenia sił celem budowy i miejsca na długo jeszcze będzie. Niech jutro będzie jak chce, niech nas czekają nawet ciężkie rozgoryczenia — niema siły na świecie, któraby mogła przeszkodzić naszemu czynowi. Prowadzić go będziemy dzisiaj i przygotujemy się w swoim czasie na jutro. I dumni będziemy z tego nowego wybuchu, jak dumni byliśmy dotychczas z naszego przezwyciężenia.

Życzenia Noworoczne

Wszystkim współpracownikom, abonentom, czytelnikom i towarzyszom składamy serdeczne życzenia noworoczne.

Redakcja i Administracja

Wszystkim towarzyszom i sympatykom składamy serdeczne życzenia noworoczne
Komitet lok. Org. Syjon. w Tarnowie

Ktiwa w'chatima towa życzą wszystkim towarzyszom, krewnym i przyjaciołom
J. Neigerowie, Haifa

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i towarzyszom zasyła z okazji Nowego Roku serdeczne życzenia **Dr Samuel Spann** w Haifie

---

Towarzyszom i przyjaciołom składają życzenia noworoczne **Dr A. Chomet** z żoną

Z okazji Nowego Roku składamy wszystkim towarzyszom, krewnym i przyjaciołom serdeczne życzenia **Dr Wolf Schenkel** z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy naszym towarzyszom, krewnym i znajomym
Dr S. Goldberg z żoną

Towarzyszom, krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Dr H. Grünberg z żoną

Towarzyszom i przyjaciołom składamy serdeczne życzenia noworoczne **Dr Wolfowie Mandlowie**

Krewnym, przyjaciołom i znajomym przesyłamy serdeczne życzenia noworoczne
Inż. M Leuchter z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne przesyłają swym znajomym i krewnymi **Dr W. Muskatenblit** z żoną

Wszystkim krewnym, towarzyszom i przyjaciołom przesyłamy życzenia szczęśliwego Nowego Roku
Dr M. Menderer z żoną

Wszystkim, krewnym, przyjaciołom i towarzyszom składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Dr Wilhelm Maschler z żoną

Krewnym, znajomym i towarzyszom przesyłamy życzenia noworoczne. **Dr Ignacy Fisch** z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Dr Chaim Weiss z żoną

Krewnym, towarzyszom i przyjaciołom życzą ktiwa w'chatima towa **Wolf Götzler** z żoną

Z okazji Nowego Roku życzą wszystkim przyjaciłom. towarzyszom i znajomym ktiwa w'chatima towa **Chiel Kurz** z żoną

Towarzyszom, krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Abraham Spielman z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy naszym towarzyszom i przyjaciołom.
Józefowie Heumanowie

Z okazji Nowego Roku składamy wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym serdeczne życzenia. **Dyr. Leopoldowie Schinaglowie**

Krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne. **Dyr. Koffler** z żoną

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia wszystkim krewnym i znajomym
Izak Schönwetter z żoną

Towarzyszom, przyjaciołom i krewnym życzymy ktiwa w'chatima towa. **S. Weintraub** z żoną

Krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Lekarz dentysta Jakób Wandstein z żoną

Towarzyszom, przyjaciołom i krewnym przesyłamy serdeczne życzenia noworoczne.
Dr Bezalel Speiser

Wszystkim krewnym i przyjaciołom składają tą drogą serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Edwardowie Schwagerowie

Z okazji Nowego Roku składamy serdeczne życzenia wszystkim krewnym i przyjaciołom.
Dr Emil Fenichel z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy tą drogą wszystkim naszym krewnym i przyjaciołom.
Dr S. Goldman z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i znajomym **Dr J. Dresnerowie**

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają z okazji Nowego Roku serdeczne życzenia noworoczne **Dyrektorowie Lieblichowie**

Krewnym, przyjaciołom i znajomym zasyła serdeczne życzenia noworoczne. **Dr Leon Maschler**

Z okazji Nowego Roku życzy swoim krewnym, towarzyszom i znajomym ktiwa w'chatima towa
Chaim Ehrlich

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia noworoczne swym krewnym i znajomym
Dr Adolfowie Katzowie

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i znajomym **Dr Salomonowie Reinowie**

Wszystkim krewnym i znajomym składają serdeczne życzenia noworoczne
Dr Bernardowie Czechowie

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i znajomym
Mgr Henrykowie Spielmanowie

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia noworoczne swym krewnym i znajomym
Dr Seidenwerg z żoną

Dużo szczęścia życzą z okazji Nowego Roku krewnym i przyjaciołom **Salomon Wurzel** z żoną

Towarzyszom i znajomym składam życzenia z okazji Nowego Roku. **Nechemja Katz**

Z okazji Nowego Roku serdeczne życzenia przesyłają swym krewnym, przyjaciołom i znajomym
Pinkas Trynczer z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne przesyłamy naszym krewnym i znajomym **Izrael Hönig** z żoną

Krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Izak Kirschenbaum z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym przesyłamy życzenia noworoczne. **Chune Fessel** z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i znajomym **Mgr. J. Taubelesowie**

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i przyjaciołom **Dr Dawid Lantner** z żoną

Ktiwa w'chatima towa życzą wszystkim swym krewnym, towarzyszom i znajomym
Rabin Dr Mojżesz Weissmann z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym przesyłamy tą drogą serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku. **Hermanowie Fluhrowie**

Wszystkim krewnym i przyjaciołom składają serdeczne życzenia noworoczne
Józef Maschler z żoną

Serdeczne „leszana towa" przesyłają towarzyszom, krewnym i przyjaciołom
Henrykowie Holländrowie

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i towarzyszom składam z okazji Nowego Roku serdeczne życzenia. **Zygmunt Fenichel**

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym przesyłają tą drogą serdeczne życzenia
Izakowie Engelbergowie

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym życzą ktiwa w'chatima towa **B. Schneider** z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Majer Rosenbaum z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
M. Weissberg z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym przesyłają tą drogą serdeczne życzenia noworoczne
Henrykowie Fluhrowie

Wszystkim krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Józef Weissberg

Przyjaciołom, krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Dyr. Izydor Eisen z żoną

Wszystkim krewnym i przyjaciołom składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Wilhelm Rubin z żoną

Klientom, krewnym i przyjaciołom składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Maks i Samuel Dintenfass

Szczęśliwego Nowego Roku życzą krewnym, towarzyszom i znajomym **Ch. Sz. Korn** z żoną

Serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku składamy tą drogą wszystkim krewnym i znajomym.
Benjamin Katz z żoną

לכל ידידי בכלל ואנ"ש המזרחים בפרט, ברכת הרמת קרן האומה ובנין המולדת על תלה.
ער"ה תרצ"ז
אברך — תל אביב

Wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomcm przesyłamy tą drogą serdeczne życzenia noworoczne. **Lionowie**

Wszystkim towarzyszom, krewnym i znajomym przesyłamy serdeczne życzenia noworoczne.
Hirsch Gersten z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Józef Izraelowicz z żoną

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia wszystkim krewnym, znajomym i klientom
I. Schmidtowie, handel papieru

Klientom, krewnym i przyjaciołom składamy tą drogą serdeczne życzenia noworoczne.
Hirsch Eder z żoną

Serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku przesyłamy tą drogą wszystkim naszym krewnym i znajomym. **Mgr Römer** z żoną

Z okazji Nowego Roku zasyłamy naszym krewnym i znajomym serdeczne życzenia noworoczne.
N. Kanarek, Wałowa 37

Serdeczne życzenia noworoczne składamy wszystkim naszym krewnym i znajomym
Artur Brigg z żoną

Z okazji „Rosz Haszana" składamy krewnym, przyjaciołom i znajomym serdeczne życzenia.
Izak Roskes z żoną

Z okazji Nowego Roku składamy życzenia wszystkim naszym krewnym i przyjaciołom. **S. Keller**

Wszystkim krewnym, towarzyszom i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Aron Taub z żoną

Z okazji Nowego Roku zasyłamy serdeczne życzenia wszystkim naszym krewnym i przyjaciołom.
Józef Müller z żoną

Wszystkim krewnym i przyjaciołom składają tą drogą serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Abraham Geller z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składam wszystkim towarzyszom, kolegom i krewnym
Józef Fast z żoną

Wszystkim krewnym, kolegom i znajomym życzy szczęśliwego Nowego Roku **Szymon Reich**

Krewnym, przyjaciołom i klientom składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Wild i Strauss, skład futer

Wszystkim kolegom, znajomym i towarzyszom składamy serdeczne życzenia noworoczne
Dent. Kornilowie

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Zygmuntowie Müllerowie

Z okazji Nowego Roku życzą wszystkim krewnym i znajomym ktiwa w'chtima towa
Józef Ketz z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy naszym krewnym i znajomym. **Artur Dumler** z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Chanine Braun z żoną

Z okazji Nowego Roku przesyłają serdeczne życzenia wszystkim swym krewnym i przyjaciołom
Izrael Reich z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy wszystkim naszym krewnym i znajomym.
Majer Holländer z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składamy wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym.
Lazar Selinger z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Rubin Wachsman z żoną

Krewnym, przyjaciołom i znajomym życzymy szczęśliwego Nowego Roku.
Juljusz Steigler z żoną

Z okazji Nowego Roku zasyłamy naszym krewnym i przyjaciołom serdeczne życzenia noworoczne.
Samuel Braun z żoną

Przyjaciołom, krewnym i kolegom składają serdeczne życzenia noworoczne.
Dent. Markusowie Messingerowie

Serdeczne życzenia składają wszystkim swym krewnym i znajomym z okazji Nowego Roku
Maurycy Mittler z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i towarzyszom przesyłamy serdeczne życzenia noworoczne.
Aron Reinhold z żoną

Krewnym, znajomym i przyjaciołom składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Leon Lieberman z żoną

Z okazji Nowego Roku składamy serdeczne życzenia wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomym. **Eljasz Fluhr** z żoną

Z okazji Nowego Roku składam serdeczne życzenia wszystkim krewnym i znajomym.
Grünhutowa

Wszystkim krewnym i przyjaciołom składamy tą drogą serdeczne życzenia noworoczne.
Jakób Keil z żoną

Serdeczne życzenia składamy z okazji Nowego Roku wszystkim naszym krewnym i przyjaciołom.
Szymon i Dawid Seiden

Z okazji Nowego Roku życzę mojej klienteli i znajomym ktiwa w'chtima towa
J. Sternlicht, skład obuwia

Z okazji Nowego Roku przesyłają serdeczne życzenia wszystkim swym krewnym, przyjaciołom i znajomym **Arnold Feld** z żoną

Firma **Maurycy Katz**, skład cerat, linoleum i dywanów przy **ul. Krakowskiej 9**, przesyła serdeczne życzenia noworoczne wszystkim swym klientom.

Krewnym, znajomym i klientom przesyłają serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Lissowie, Nowy Świat

Krewnym i kolegom składam serdeczne życzenia noworoczne. **Eljasz Goldfarb**

Swym krewnym i przyjaciołom składają serdeczne życzenia noworoczne
Herman Kirsch z żoną

Krewnym, kolegom i znajomym składam serdeczne żzczenia noworoczne. **Juda Fisch**

Serdeczne życzenia składamy wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomym z okazji Nowego Roku. **Herman Wasserman** z żoną

Z okazji Rosz Haszana składamy krewnym i znajomym serdeczne życzenia ktiwa w'chatima towa.
H. Ladnerowie

Serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku składamy krewnym i znajomym.
Herman Lauterbach z żoną

Wszystkim krewnym i znajomym składamy tą drogą serdeczne życzenia z okazji Nowego Rok.
J. Feigenbaum z żoną

Z okazji Nowego Roku przesyłamy naszym krewnym i przyjaciołom serdeczne życzenia.
Gelbowie i Grabschriftowie

Serdeczne życzenia noworoczne przesyła swym krewnym, przyjaciołom i znajomym
Naftali Grünspan

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym.
Adolf Pomeranz z żoną

Z okazji Rosz Haszana składamy serdeczne życzenia wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomym. **Izak Kohs** z żoną

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia swym krewnym i znajomym
Oskarowie Weinriebowie

Serdeczne życzenia noworoczne składają swym krewnym i znajomym **Józef Teitelbaum** z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia noworoczne
Abraham Leinwand z żoną

Z okazji Nowego Roku składają życzenia noworoczne swym krewnym, przyjaciołom i znajomym
Eisik Koss z żoną

Ktiwa w'chatima towa życzą swym krewnym i znajomym **C. M. Cytronenbaum** z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne składa swym krewnym i znajomym **Mendel Potaschmacher**

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają tą drogą najserdeczniejsze życzenia z okazji Nowego Roku **Naftali Argand** z żoną

Z okazji Nowego Roku składa serdeczne życzenia swym krewnym i znajomym
Firma J i Ch. Klapholz

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia noworoczne
Wilhelmowie Gutwirthowie

Komitetowi lokalnemu organizacji syjonistycznej, oraz krewnym i znajomym składają serdeczne życzenia noworoczne **Hela i Natan Sturm**

Naszym gościom, krewnym i przyjaciołom składamy tą drogą serdeczne życzenia noworoczne.
Hotel i restauracja „City", Majer Weiss

Odbiorcom, krewnym i znajomym składam tą drogą serdeczne życzenia noworoczne.
F. Katznerowa

Z okazji Rosz Haszana składamy naszym krewnym i znajomym życzenia ktiwa w'chatima towa.
J Geldzählerowie

Serdeczne życzenia noworoczne składa wszystkim krewnym i znajomym **Kornmehlowa**

Szczęśliwego Nowego Roku życzą swym krewnym i znajomym **Emil Blumenkranz** z żoną

Patronatowi naszej plugi składamy tą drogą serdeczne życzenia noworoczne.
Pluga Hanoar Hacijoni w Tarnowie

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia noworoczne
Wilhelmowie Lichtblauowie

Z okazji Nowego Roku składają serdeczne życzenia noworoczne wszystkim swym krewnym i znajomym **Natan Mellinger** z żoną

Serdeczne życzenia noworoczne przesyła wszystkim klientom, krewnym i znajomym
Aron Weinrieb, skład sukna, Wałowa 19

Wszystkim krewnym i znajomym życzymy Lszana Towa Tikatejwu.
Samuel Abramowicz z żoną

Klientom, krewnym i przyjaciołom życzą dużo szczęścia z okazji Nowego Roku
Izrael Berkelhammer i Synowie, Wałowa 4

Wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Wilhelm Gruschow z żoną

Z okazji Nowego Roku przesyłamy tą drogą serdeczne życzenia naszym krewnym i znajomym.
A. Sattlerowie

Wszystkim naszym krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
E. Grünspanowie

Serdeczne życzenia noworoczne przesyłamy naszym klientom, krewnym i przyjaciołom z okazji Nowego Roku. **Jakób Sturm** z żoną

Krewnym, kolegom i znajomym składam serdeczne życzenia noworoczne. **S Siegfried**

Z okazji Nowego Roku składamy serdeczne życzenia wszystkim naszym przyjaciołom i znajomym.
Wojciechowie Reichowie

Z okazji Nowego Roku przesyła swym krewnym i przyjaciołom serdeczne życzenia. **Samuel Zins**

Wszystkim naszym krewnym i znajomym życzymy dużo szczęścia z okazji Nowego Roku,
Hugo Spiller z żoną

Wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym składamy serdeczne życzenia noworoczne.
Herman Berner z żoną

Szanownym klientom, krewnym i znajomym przesyłają serdeczne życzenia noworoczne
Ch. Bronstein z żoną
„Fotografika", Krakowska 4

Swym krewnym i przyjaciołom składają serdeczne życzenia noworoczne **Ozjasz Haut** z żoną

Serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku składają swym krewnym, znajomym i przyjaciołom
Eliasz Steuer z żoną

Z okazji Nowego Roku przesyłają wszystkim swym krewnym, przyjaciołom i znajomym serdeczne życzenia. **Samuelowie Gelernterowie**

Serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku przesyłają swym klientom, krewnym i przyjaciołom
Salomon Grün z żoną

Krewnym, znajomym i przyjaciołom przesyłają z okazji Nowego Roku serdeczne życzenia
Szaja Goldfinger z żoną

Krewnym, kolegom i znajomym składam tą drogą aajserdeczniejsze życzenia noworoczne.
Hermanowie Gutterowie

Krewnym, przyjaciołom i znajomym składają serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku
Chaskel Blauner z żoną

Krewnym, towarzyszom, znajomym i klientom przesyłają tą drogą serdeczne życzenia noworoczne
Gabrjelowie Osterweilowie
(Firma Damm)

Wszystkim klientom, przyjaciołom i znajomym składa serdeczne życzenia noworoczne
Ch. Albanowie, Targowa 4

P. T. Klientom przesyła SERDECZNE
ŻYCZENIA NOWOROCZNE
PRALNIA i FARBIARNIA
„TĘCZA"
Filja w TARNOWIE, Wałowa 21
Kierownik BERNARD BARON

Serdeczne życzenia noworoczne składa swym krewnym i znajomym **Chune Rossner**

Klientom, krewnym i przyjaciołom przesyła serdeczne życzenia noworoczne
Mojżesz Seiden, krawiec męski, Wałowa 9

Klientom, krewnym i przyjaciołom składamy życzenia noworoczne. **Anzelm Feuer** z żoną

Klientom, krewnym i znajomym życzę z okazji Nowego Roku dużo dobrego.
Izrael Osterweil, krawiec męski, Lwowska 7

Ktiwa w'chatima towa życzą swym krewnym i znajomym **Salamon Abramowicz** z żoną

Klienteli, krewnym i przyjaciołom składam serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Aron Rachmil
Skład kapeluszy, Tarnów, Targowa

Wszystkim klientom, krewnym i znajomym składamy serdeczne życzenia z okazji Rosz Haszana.
Ch. Wilfowie
Wytwórnia soków i przetworych owocowych
Tarnów, pl. Wolności 13

Klientom, krewnym i znajomym składam serdeczne życzenia noworoczne.
J. Jakób
Konces. przedsiebiorstwo elektro-techniczne
Tarnów, Wałowa 27 — Tel. 254

Wszystkim klientom składa serdeczne życzenia noworoczne Firma **„Porcelana"**, Krakowska 2

Szanownym naszym odbiorcom dziękujemy za ddtychczasowe zaufanie i składamy im serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku.
Fabryka perfum i artykułów kosmetycznych „ELDORADO" Tarnów, ul. Targowa 3

Klientom, krewnym i znajomym składam serdeczne życzenia noworoczne.
S. Thum („Tumafot")
Skład przyborów fotograficznych, Krakowska 11

Wilhelm Gruschow, skład rowerów i gramofonów przy ul. Wałowej 13 — przesyła serdeczne życzenia z okazji Nowego Roku swym klientom, kolegom i przyjaciołom.

Wykaz akcji majowej

Dr Katz zł 10.

Po 5 zł: Leib Gerstner, inż. Plachte.

Po 3 zł: Israelowicz, Zygmunt Fenichel, Izydor Fleischer, Dr Wilhelm Maschler, Anzelm Feuer, inż Karol Szancer, Dr A. Lerner, Chaim Aberdam, Dr Helena Karfioł, Dr Ignacy Seidenwerg, Dr Henryk Ehrenfreund, Józef Geldzähler.

Po 2 zł: Regina Gelbowa, Dr Juliusz Dresner, Hirsz Eder, Dr Schenkel, Ciechanowski, Tow. Wzajemnego Kredytu, Eliasz Unger, B-cia Grünspan, Dr Chomet, Szymon Zeisel, Pariser i Weiss, Ch. Holländer, Edward Schwager, Dr Goldman, prof. Zwecher, M. Schwanenfeld, Melinger, S. Eichhorn, J. Korniło, O. Jortner, M. Daar, Szymon Reich, Dr Salz, M. Spiro, H. Gutter, Goldfarb, Degen, Dr M. Bloch, Leserowa, Dr Fisch, Wolf Rubin, Samson Glotzner, Mandelbaum, Izrael Reich, F-ma Grünberg, Münz, F-ma Kurz, A. Siedlisker, Chaim Faber, Engelberg, Maurycy Feld. Blaserowie, Joanna Siodmak, Ch. L. Siedlisker, Jakób Wild, R. Silberpfennig, Georg Laufer, Arnold Feld, Grünspan i Weinstock, Józef Fast, Herman Pflanzer, Józef Leser, Leon Borgenicht, Feigenbaum, Hugo Spiller.

Po 1·50 zł: Starkman Samuel Jakób, Dr S. Rein, Dr Bronisław Czech, Dr Goldberg, Beitscher, Fränkel.

Po 1 zł: Ch. J. Rappaport, Rosenbluth, Perlberger, E. Lichtblau, A. Leibel, Lazar Selinger, Abraham Schwimmer, Dummler, Weintraub, Maschler, Chilowicz, Holzer, Dr Neuman, Felber, Goldberger, Fried, Dr Goldfinger, M. Holländer, Markus Spira, Dr L. Maschler, E. Lieberfreund, Dr Pomeranz, Eliasz Fluhr, Natan Silberpfennig, Bram, Lieberman, Chiel Engel, Józef Weinstock, Naftali Biesel, Natan Gross.

W sobotę dnia 19 bm. o godz. 5·30 wiecz. odbędzie się w lokalu przy ul Marcina 12

IX doroczne otwarcie roku pracy gniazda „Hanoar Hacijoni" w Tarnowie

z udziałem członka Komendy Naczelnej tow. **SZYMONA BERGMANA.**

Jak Tarnów witał swoich żołnierzy?

Już dawno ciche ulice Tarnowa nie widziały tyle szczerego entuzjazmu, jak w dniu 15 bm. przy powitaniu wracającego z manewrów 16 p. p. Ulice miasta udekorowane flagami o barwach państwowych, chodniki zapełnione publicznością z kwiatami w rękach tworzyły ramę przyjęcia. Na ulicy Krakowskiej zbudowano wspaniałą bramę, obok której oczekiwali powracających żołnierzy przedstawiciele władz państwowych ze Starostą pow p. Syską, oraz przedstawiciele władz miejskich z p. wiceprezydentem Mgrem Kołodziejem na czele. Po obu stronach szpaleru ustawiły się różne organizacje społeczne, oraz oddziały honorowe: Strzelca, Kolej. Przysposobienia Wojskowego, Związku Rezerwistów, młodzieży szkolnej i i. ze swoimi sztandarami.

Punktualnie o godzinie 15-tej pierwsze oddziały 16 pułku piechoty zbliżyły się do bramy, przy której wiceprezydent p. Mgr Kołodziej w serdecznym przemówieniu witał powracających żołnierzy, kończąc okrzykiem na cześć Armii i jej Wodza Rydz-Śmigłego. Po odegraniu hymnu państwowego, dowódca pułku p. pułkownik Leukos - Kowalski wzniósł okrzyk na cześć obywateli miasta Tarnowa, po czym nastąpiła defilada, podczas której publiczność zgromadzona na chodnikach obrzuciła wojsko kwiatami.

—0—

Przed wyborem nowego zarządu kahalnego

Za kilka już dni ustąpi Tymczasowy Zarząd kahalny a rządy w Gminie Wyznaniowej obejmie Zarząd wybrany przez Radę kahalną. Osobno jeszcze omówimy znaczenie krótkiej stosunkowo działalności obecnego Tymczasowego Zarządu kahalnego pod przewodnictwem p. Dra Baslera. Chcemy tylko tu już podkreślić, że w chwili, gdy zewsząd garnęli się do pustego żłobu kahalnego różni „działacze", by nawiązać do dobrych czasów, kiedy fundusze kahalne szły na N. N. pozycje — zmusiliśmy wprost p. Dra Baslera, by podjął się ciężkiej misji ratowania tarnowskiej Gminy żydowskiej.

I tylko by nie dopuścić do kahału skompromitowanych polityków, którzy za wszelką cenę chcieli dorwać się do władzy w kahale, — wstąpiliśmy do Tymczasowego Zarządu wbrew naszemu zasadniczemu negatywnemu stanowisku do wszelkich komisarjatów.

Tymczasowy Zarząd kahalny spełnił też pokładane w nim nadzieje i wywiązał się wzorowo ze swych zadań. Bez wahania i bez żadnej zwłoki przystąpił przewodniczący Tymczasowego Zarządu kahalnego p. Dr Basler do pierwszych czynności wyborczych, dokładając wszelkich starań, by wybór komisji wyborczej nastąpił bez walki, bacząc również i na to, by żadna z grup społecznych czy religijnych nie była skrzywdzoną. Toteż komisja wyborcza pod energicznym przewodnictwem tow. Dra Menderera sprawowała swe czynności nienagannie, tak, że wszystkie uchwały i decyzje zapadały prawie zawsze jednomyślnie. Pierwsza to była może komisja wyborcza, która przeprowadziła prawdziwie demokratyczne, czyste wybory, bez fałszowania list wyborczych, bez machinacyj i sztuczek wyborczych. Toteż wynik wyborów nie jest przez nikogo kwestjonowany.

Tym razem wykluczony jest chyba protest przeciw wyborom. Jest już rzeczą pewną, że Rada kahalna nowo wybrana zbierze się wkrótce celem wybrania nowego zarządu.

Jaki będzie zarząd kahalny?

Nad rozwiązaniem tego pytania zastanawiają się poszczególne ugrupowania. Wymienia się różne kombinacje a jednomyślną jest opinja, że sjoniści powinni objąć rządy w kahale — choć nie mają większości. Teraz dopiero wychodzi na jaw, ile szkody wyrządzili żydostwu tarnowskiemu ci, którzy w dniu wyborów wstrzymali się od głosowania — bo im się ten lub ów kandydat nie podobał. Dziś dopiero wstydzą się ci, którzy w dniu wyborów woleli korzystać z ulg kolejowych, aniżeli spełnić swój obowiązek obywatelski i sjonistyczny. Na nich też spada odpowiedzialność za brak większości sjonistycznej w kahale — co bardzo utrudnia sytuację powyborczą.

Kto więc obejmie rządy w kahale? A raczej kto chce wziąć na siebie odpowiedzialność za przyszłą gospodarkę kahalną?

Przyszły zarząd kahalny trudne będzie miał zadanie do spełnienia. Brak funduszów, zmniejszone dochody, większe zapotrzebowanie na potrzeby natury społecznej z powodu nędzy w ulicy żydowskiej — nie przysporzą popularności przyszłemu zarządowi kahalnemu. Ale praca społeczna, praca dla dobra ogółu żydowskiego nie jest dla nas syjonistów kwestją dobrej lub złej naszej woli czy upodobania. Stoimy na posterunku na każdym odcinku naszego życia żydowskiego i dźwigamy ciężar odpowiedzialności za losy żydostwa w każdej sytuacji i wśród najcięższych warunków. Dlatego i teraz nie usuwamy się od odpowiedzialności i od pracy. Obejmiemy rządy w kahale, gdy znajdzie się większość, która nam te rządy odda. A za to nic nikomu nie płacimy. Chcemy rozpocząć nową erę w żydowskiej Gminie Wyznaniowej w Tarnowie — erę wzmożonej pracy dla dobra całego społeczeństwa żydowskiego. Chcemy, aby Gmina żydowska choćby w części spełniła te zadania, które ciążą na niej w obliczu obecnej rzeczywistości żydowskiej. Kto chce przyczynić się do spełnienia tych zadań, kto chce z nami współpracować, kto dotychczasowym swym zachowaniem się i działalnością zasługuje na zaufanie, że na jego współpracy można polegać — tego z otwartymi rękami przyjmiemy do grona tej większości, która ma wyłonić zdolny do twórczej pracy zarząd.

Z czem idziemy do zarządu kahalnego?

Zdajemy sobie sprawę z tego, że w obecnej sytuacji nie potrafimy zrealizować całego naszego programu kahalnego. Idziemy do zarządu kahalnego nie dla demonstracji i nie dla głoszenia tam haseł i programów. Idziemy do zarządu kahalnego, by przede wszystkim uzdrowić gospodarkę kahalną. Budżet kahalny musi być rzeczą realną, musi zawierać pozycje, odpowiadające współczesnym potrzebom przeszło dwudziesto-tysięcznej społeczności żydowskiej. Kahał tarnowski musi zrealizować plan pracy, obliczonej na kilka lat, obejmującej wszystkie najważniejsze dziedziny życia żydowskiego.

Zacznijmy od najkonieczniejszych.

Szpital żydowski

Stara bolączka. Szpital żydowski w Tarnowie upada. Pochłania wielką część budżetu kahalnego i nie stoi na wysokości zadania. W szpitalu żydowskim nastąpić muszą daleko idące zmiany pod każdym względem i to zmiany radykalne.

A główną troską przyszłego zarządu kahalnego musi być zakupienie dla szpitala żydowskiego aparatu Roentgena. Bez takiego aparatu szpital nie może wogóle istnieć, tym bardziej, że w szpitalu żydowskim przebywa przecież wielka ilość pacjentów biednych, leczonych w szpitalu tym bezpłatnie. Tych chorych musi szpital wysyłać do prywatnych zakładów Roentgena, co naraża je na znaczne wydatki i utrudnia znacznie leczenie. Aparat Roentgena jest poza tym potrzebny i dla nie leczącej się w szpitalu żydowskim ludności biednej, która nie może ponosić stosunkowo wysokich opłat za konieczne badania.

Dlaczego dotychczas nie ma w szpitalu żydowskim aparatu Roentgena — o to należałoby zapytać się tego komisarza kahalnego, za którego rządów zgodzono się na to, aby uzyskaną z zapisu na rzecz szpitala żydowskiego sumę 10.000 marek niem., („wytargowaną po długich pertraktacjach od spadkobierców błp. Semmla, zmarłego w Berlinie w r. 1929, który pozostawił w testamencie Gminie żyd. w Tarnowie realność, położoną w Berlinie, wartości — po potrąceniu długów w kwocie 47 00 marek niem. — 169.000 marek niem.) rozłożono na 6 rocznych rat, płatnych dopiero od 31 marca 1934, mimo, że należało obstawać przy natychmiastowej zapłacie całej ugodzonej sumy. Ale do tej sprawy, stanowiącej charakterystyczny kwiatek komisaryczej gospodarki kahalnej — wrócimy innym razem.

Dziś nie chodzi o wypominanie błędów poprzednich zarządów — chodzi o naprawę tych błędów i rozpoczęcie nowej, lepszej gospodarki kahalnej dostosowanej do potrzeb najszerszych mas ludności żydowskiej.

Kuchnia ludowa

Tarnów ma stosunkowo wielką ilość biednych Żydów. Biedota żydowska jest w Tarnowie bardzo liczna a zastępy tej biedoty powiększają się z każdym miesiącem. W zimie setki rodzin nie dojada a niema w Tarnowie żadnej instytucji publicznej, którąby tym biednym nie idącym na drogę jałmużny — lecz głodującym w zimnych norach przyszła z pomocą..

Gmina żydowska w Tarnowie musi otworzyć kuchnię ludową tak urządzoną, aby korzystanie z niej było dostępne dla najbiedniejszych warstw ludności żydowskiej.

Dom starców

Coraz większą jest ilość steranych rzemieślników, robotników, kupców — którzy u schyłku życia nie mają kąta pod głowę. Dla tych ludzi musi się rozszerzyć dom starców — by mógł przyjąć większą ilość szukających schronienia i opieki na starość.

Opieka nad bezdomnymi, pomoc dla chorych, zajęcie się dziećmi biednych rodzin, uaktywnienie kasy Gmilat Chesed — oto małe tylko ułamki opieki społecznej, którą zająć się musi przyszły Zarząd kahalny.

A praca na polu kulturalnym? Na polu opieki nad hachszarą przygotowującą pionierów suszących bagna i błota w Erec Izrael? A współpraca z tymi twórczymi siłami w żydostwie, które budują nową przyszłość żydowską w Erec Izrael?

Te zadania są — prócz z istoty Gminy dzisiejszej wynikających potrzeb religijnych — najpilniejsze. One muszą być spełnione. I nie ma też żadnej kolizji między zadaniami religijnymi ciążącymi na Gminie żydowskiej a zadaniami natury socjalnej. Owszem — zadania natury społecznej harmonizują doskonale z zasadami którym hołduje żydostwo religijne — oczywiście nie to, dla którego religja jest tylko środkiem walki politycznej lub walki o prywatę czy godności.

Dlatego na ten program powyższy pisać się mogą wszyscy, którzy chcą zdrowej i uczciwej gospodarki kahalnej.

Ten program chcemy realizować. Z tym programem idziemy do zarządu kahalnego, by objąć odpowiedzialność za rządy w kahale.

x.

Prof. Dr MAJER BAŁABAN

Jak Febus Abramowicz przeprowadził wybory kahalne

(Karta z dziejów Krakowa w drugiej połowie XVIII wieku)

II.

Seniorowie nie dopuścili jednak kontrolerów do pracy, a nadto właśnie tego dnia w którym praca miała się zacząć zdobyli Konfederaci Wawel i rozpoczęli ostrzeliwanie Krakowa i Kazimierza. Febus Abramowicz nie dał jednak za wygraną, dysząc zemstą ku Jekelesom, nie baczył ani na straty materjalne, ani na niebezpieczeństwo osobiste, lecz postanowił przełamać wszelkie zapory, uyjeno przeprowadzić nowe wybory i zdobyć mandaty kahalne dla siebie i dla swych stronników.

W dawnej Polsce mógł nowe wybory zarządzić jeno sam pan wojewoda, a tymczasem wojewoda krakowski Rzewski był od roku 1768 w niewoli moskiewskiej zawleczony tamże przez Repnina. Trzeba było tedy zakrzątnąć się w Warszawie, by u naczelnych władz uzyskać odpowiednie zarządzenie. Jedzie więc Febus do Warszawy, tutaj umie sobie pozyskać kanclerza, księdza Młodziejowskiego, a ten zaprasza kilka razy na obiad generała rosyjskiego Waynmarna i innych oficerów sztabu, by u nich uzyskać pozwolenie na wybory kahalne w Krakowie. Waynmarn posyła rozkaz Oebelschwitzowi, a ten oświadcza gotowość wydania odpowiedniego zarządzenia, wyraża jednak przy sposobności „swą niemiarodajną opinję, czy też też ten nowy zarząd odpowie wymaganiom wojsk rosyjskich, tak pod względem lojalności, jakoteż pod względem dostarczania podwód i t. p.". By komendanta upewnić o swej lojalności, dał mu Febus Abramowicz — jak sam notuje w swych rozliczeniach z kasą kahalną — 500 czerwonych złotych.

I Stahremberg był zdania, że urzędujący seniorowie dają władzom rosyjskim doskonałą gwarancję lojalności, lecz Febus umiał przekonać pana pułkownika datkiem 200 dukatów, które później skrzętnie wynotował w księgach kasowych Gminy.

Mając pozwolenie Stahremberga w rękach zabawił się Febus w formalistę i postanowił — jak prawo każe — przeprowadzić wybory w asystencji sędziego żydowskiego. Cóż zrobić jednak skoro pan sędzia Kurdwanowski, znany stronnik Konfederacji ukrywał się w jakiejś podmiejskiej wiosce, bojąc się jak śmierci szpiegów moskiewskich, od których się roiło w Krakowie! Musi tedy Febus wystarać się dla Kurdwanowskiego o glejt bezpieczeństwa i w tym celu udaje się do pana Badeniego, sędziego wielkorządowego i inspektora mennicy i prosi go o interwencję w komendzie miasta. Badeni nie chciał się podjąć tej misji i dopiero po długich prośbach i targach przyjął sto dukatów i... zaprosił Staremberga na obiad. Tu uzyskał dla Kurdwanowskiego glejt na kilka dni, lecz Kurdwanowski nie chciał zadarmo narażać swego życia dla niewiernych Żydów i żądał za fatygę również 100 dukatów. Więc i jemu wypłacił Febus 100 dukatów i zapisał je na swe konto, by je odebrać, gdy zdobędzie kasę kahalną.

Teraz odbyły się wybory do gminy żydowskiej przy których — jak było do przewidzenia — utrącono stary zarząd kahalny i wybrano senjorami Febusa, Stobnickiego i innych.

Natychmiast po ukonstytuowaniu się rozpoczął nowy zarząd kontrolę ksiąg i rachunków za ubiegłe cztery lata, przyczem Febus wydał publikatę, aby każdy, ktokolwiek coś wie o przekroczeniach starego zarządu, wyznał pod klątwą, w czem go kiedyś Jekelesi skrzywdzili.

By tem silniej dokuczyć Izraelowi Aronowiczowi, którego najbardziej nienawidził, kazał go Febus kilkakrotnie osadzić w Kunie w starej bóżnicy, poczem wydał nań surowy wyrok, ogłoszony po formie w tejże bóżnicy, przy czarnych świecach i trąbieniu szofaru. A podczas odczytywania tegoż wyroku stał Izrael w bóżnicy okuty w kajdany, a miejsce jego gdzie się zazwyczaj modlił, było obite kirem jak po umarłym i dwie świece paliły się na pulpicie. Po tej ceremonji odprowadzono go przez miasto żydowskie na Kazimierzu do więzienia, a gdy w drodze zbliżyła się doń matka staruszka, uderzył ją Febus tak silnie toporkiem, ze runęła na ziemię.

Izrael siedział w więzieniu tak długo, dopóki żona jego nie przyniosła Febusowi gotówkę i fanty wartości 300 dukatów. Przed opuszczeniem więzienia musiał Izrael przysiąc, że nie będzie swej krzywdy dochodził w sądach państwowych, a zarazem podpisać cyrograf, że owych 300 dukatów dał Febusowi dobrowolnie, niby na pokrycie wzajemnych rozrachowań.

Izrael przysiągł i podpisał, lecz ledwie opuścił więzienie, pomyślał o zemście!

A straszną była zemsta Izraela Aronowicza!

(Dokończenie nastąpi).

Staraniem komitetu lokalnego org. syjon. w Tarnowie odbędzie się w sobotę dnia 19 bm. w lokalu org. syjon., pl. Kazimierza 3

referat tow. SZYMONA BERGMANA członka Kom. Nacz. „Hanoar Hacijoni" w Polsce

Początek o g. 8.30 wiecz. ■ n. t. „Czego nas uczą ostatnie wypadki w Erec Izrael" ■ Wstęp wolny

Koncesja na wyszynk alkoholu do wydzierżawienia

Wiadomość w administr. „Tygodnika Żydowskiego"

Czy p. Gersten straci mandat?

Aguda czyni starania, aby odebrano mandat p. Gerstenowi na tej podstawie, że dzielnik wyborczy wynosił 213 głosów, a p. Gersten otrzymał tylko 146 głosów — i uzyskał mandat tylko dzięki zblokowaniu się z innymi listami.

Otóż ten podział mandatów chciałaby teraz zakwestjonować Aguda — tymbardziej, że niewiadomo z kim pójdzie p. Gersten przy wyborach do zarządu kahalnego.

P. Gersten powołuje się jednak na decyzję tutejszego Starostwa w r. 1934 — kiedy to odbyły się także wybory kahalne — a p. Gersten otrzymał wówczas także tylko 98 głosów i dzielnik wyborczy wynosił 134 głosów. Komisja wyborcza nie przyznała mu wówczas mandatu, stojąc na stanowisku, że mandat mu się nie należy, skoro nie osiągnął cyfry 134. Otóż Starostwo uchyliło decyzję komisji wyborczej jako sprzeczną z par. 57 regulaminu wyborczego i wydało orzeczenie, że p. Gerstenowi należy się mandat mimo, że uzyskał tylko 98 głosów.

Starostwo stanęło wówczas na stanowisku, że cyfrę 98 należy podzielić przez dzielnik 134 — co w ilorazie daje cyfrę 0 — zaś jako resztująca cyfra pozostanie 98 i jej winien przypaść trzeci mandat uzyskany przez wszystkie zblokowane listy — a nie liście ówczesnej, z którą zblokował się p. Gersten, a która wykazała jako resztującą cyfrę 2, przyczym powołało się Starostwo także i na tę okoliczność, że za powyższą interpretacją przemawia naczelna zasada regulaminu wyb — a mianowicie proporcjonalnosci, która to zasada bezsprzecznie miała przy zblokowaniu list na celu ochronę list słabszych.

W każdym razie p. Gersten ma kłopot i jest w strachu o swój tak ciężko zapracowany mandat.

Wymowne cyfry

Wzrost stanu wkładów o blisko 6 miljonów zł, zaś liczby oszczędzających o przeszło 40.000 i to w ciągu jednego tylko miesiąca — oto dwie cyfry, które najwymowniej świadczą o zaufaniu, jakim ogół obywateli darzy najpopularniejszą w Polsce instytucję oszczędnościową, jaką jest P. K. O.

Lecz wymienione cyfry świadczą także nader wymownie o pogłębiającym się wśród ogółu obywateli zmyśle dla rozsądnej przezorności i racjonalnego gospodarowania własnym ciężko zarobionym groszem.

Oto liczby szczegółowe:

W miesiącu lipcu stan wkładów oszczędnościowych w P. K. O. zwiększył się o 5,758.942 zł, osiągając na dzień 31 lipca 1936 r. sumę 650,633.223 zł. Jednocześnie zwiększyła się w tym czasie i liczba oszczędzających. W ciągu lipca P. K. O. wydała 41.287 nowych książeczek oszczędnościowych, osiągając na dzień **31 lipca 1936 r.** ogólną ilość 2.139.443 czynnych książeczek.

Rozszerzenie zakresu działania Oddziału P. K. O. w Łodzi

Z dniem 1 października b. r. rozszerzony zostanie zakres działania Oddziału P. K. O. w Łodzi przez wprowadzenie pełnego obrotu czekowego oraz przyjmowanie zleceń inkasowych.

Prowadzenie kont czekowych na miejscu w Łodzi stworzy dla klientów, zamieszkałych na terenie łódzkiego okręgu przemysłowego, szereg udogodnień, a m. i. da im możność dysponowania na miejscu saldem i wydawania zleceń na wypłaty bezpośrednio Oddziałowi P. K. O. w Łodzi, który będzie je załatwiał we własnym zakresie.

Oddział ten przyjmować będzie nadto weksle, oraz inne dokumenty wierzytelnościowe do inkasa, przy czym zainkasowane kwoty wpływać będą bezpośrednio na konta czekowe, prowadzone w Łodzi.

Klienci, którzy chcieliby korzystać z powyższych udogodnień, winni we własnym interesie zwracać się do Oddziału P. K. O. w Łodzi.

Proces prasowy

b. wiceprezydenta miasta p. Dra Silbigera przeciw b. prez. miasta p. Marszałkowiczowi

W dniu 14 bm. odbyła się przed sądem grodzkim w Tarnowie rozprawa karna z oskarżenia b. wiceprezydenta miasta p. Dra Silbigera przeciw b. prezydentowi miasta Tarnowa p. Adamowi Marszałkowiczowi.

P. Dr Silbiger czuje się obrażonym o to, że p. Marszałkowicz w sierpniu 1935 wyraził się o nim przed p. prof. Kasprem Ciołkoszem słowami: „Dr Silbiger jako urzędnik magistracki chciał mnie w latach 1932 i 1933 dwukrotnie przekupić". Oskarżony p. Marszałkowicz przyznał się, że w ten sposób wyraził się o p. Dr Silbigerze i że zarzut ten polega na prawdzie, jednak wniósł o zastosowanie amnestji, powołując się na okoliczność, że oskarżyciel pryw. p. Dr Silbiger, mając możność zaskarżenia kilku odpowiedzialnych redaktorów różnych gazet za podanie tej samej wiadomości o zniesławienie, popełnione drukiem, które amnestji nie podlega, wybrał drogę skargi tylko przeciw niemu, choć artykuły, umieszczone w prasie, dotyczyły tych samych faktów.

Zdaniem oskarżonego p. Marszałkowicza — oskarżyciel p. Dr Silbiger wybrał tę drogę, która wobec amnestji odpada, a poza tym uczynił to p. Dr Silbiger w tym celu, aby z głównego świadka — tj. p. Marszałkowicza — zrobić oskarżonego i w ten sposób uniemożliwić mu wyjaśnienie sprawy w charakterze świadka pod sankcją przysięgi sądowej.

Wedle wyjaśnienia p. Marszałkowicza — p. Dr Silbiger w skardze powołuje jedynie siebie na świadka swej niewinności.

Z tych to powodów p. Marszałkowicz wniósł o zastosowanie amnestji, a Sąd, przychylając się do tego wniosku, postępowanie karne przeciwko p. Adamowi Marszałkowiczowi w zupełności umorzył na zasadzie ustawy amnestyjnej.

Z poczty

Dnia 13 bm. odbyła się w sali świetlicy Pocztowego Przysposobienia Wojskowego odprawa naczelników urzędów i kierowników agencyj pocztowych, należących do urzędu obwodowego w Tarnowie, w związku z nową organizacją placówek pocztowo-telekomunikacyjnych.

Na powyższą odprawę z ramienia Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów przybyli kierownik oddziału organizacyjnego p. radca Dr Golba, oraz inspektor p. Mielczarek i z ramienia rejonowego urzędu telefoniczno-telegraficznego p. inż. Müller.

Odprawę zagaił naczelnik urzędu obwodowego p. Wł. Worek a po wybraniu przewodniczącym zebrania p. Dra Golbę, zaś sekretarzem st. asystenta J. Złonkiewicza, p. Wł. Worek wygłosił obszerny referat organizacyjny. Po wygłoszeniu odczytu wywiązała się szeroka dyskusja, w której zabierali głos naczelnicy urzędów i kierownicy agencyj. Wyjaśnień i wskazówek udzielali pp. Dr Golba, inspektor Mielczarek, naczelnik urzędu obwodowego Wł. Worek i naczelnik urzędu rejonowego telegraficzno-telefonicznego inż. Müller. Po skończonej dyskusji na temat organizacyjny przewodniczący udzielił głosu kontrolerowi urzędu obwodowego J. Ceterze, który wygłosił szczegółowo opracowany referat dotyczący niedomagań w służbie pocztowej, udzielając zarazem objaśnień i rad.

Odnośnie spraw telefonu i telegrafu udzielał szczegółowych wyjaśnień naczelnik rejonowego urzędu do telefoniczno-telegraficznego p. inż. Müller.

Zebrani podziękowali delegatowi Dyrekcji p. Dr Golbie i p. inspektorowi Mielczarkowi za wygłoszenie referatów i udzielenie objaśnień i rad.

Wieczór recytacyjny Szaloma Bronsteina

W najbliższym czasie odbędzie się wieczór recytacyjny znanego w naszym mieście artysty p. Szaloma Bronsteina.

Ze względu na osobę p. Bronsteina, jak i na program, składający się z najlepszych utworów starej i nowej literatury żydowskiej — impreza ta budzi zrozumiałe zainteresowanie.

Rejonowy Urząd Telefoniczno-Telegraficzny, Tarnów

OGŁOSZENIE

Podaje się do publicznej wiadomości, że w dnie 24 września 1936 r. o godz. 10·30 przedpoł. odbędzie się w Rejonowym Urzędzie Telefoniczno-Telegraficznym w Tarnowie, przy ul. Urszulańskiej 20

PUBLICZNA LICYTACJA

drogą przetargu ustnego na materjały teletechniczne złomowe — a mianowicie:

1. **Drut żelazny wagi około 12.000 kg**
2. **Konstrukcje żelazne wagi około 11.000 kg.**

Przed rozpoczęciem licytacji obowiązuje złożenie odpowiedniego wadjum.

Informacyj udziela Skład Materjałów Rej. Urzędu Telef.-Telegr. II p. drzwi Nr. 55 od 8—12 i 15—18 codziennie z wyjątkiem dni świątecznych. Tel. Nr. 526.

Komunikaty

Bnej-Sjon. Sobota o godz. 2.30 odbędzie się plenarka z referatem tow. M. Dintenfasa nt. „Na froncie walki".

Poniedziałek o godz. 8.30 odbędzie się pog. III grupy n. t. Rewolucja antysemicka w Niemczech.

Wtorek o godz. 8 odbędzie się pog. IV grupy nt. Żydzi w poezji Polski.

Czwartek o godz. 8.30 odbędzie się pog. II gr. n. t. Szalom Alejchem. O godz. 9 odbędzie się pog. II grupy nt. Drogi Żydostwa liberalnego.

Wizo. W sobotę, dnia 19 b. m. o godz. 4.30 odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Żabnieńskiej 8, odczyt Dr Anny Brossowej nt. „Wychowanie dziewcząt w dobie obecnej". — Goście mile widziani.

Nr. telefonu redakcji i admin. „TYGODNIKA ŻYDOWSKIEGO" 45

Ceny ogłoszeń: Strona 350 Zł, 1/2 str. 175 Zł, 1/4 str. 90 Zł, 1/8 str. 45 Zł, 1/16 str. 30 Zł, 1/32 str. 15 Zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr
Prenumerata: Miesięcznie Zł 1·10, kwartalnie Zł 3·30, półrocznie Zł 6·60, rocznie 13.20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł 1·50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor **Chaim Friedman.** Drukiem I. Engelberga w Tarnowie